

Rozliczanie dochodów zagranicznych za 2025 rok

Przejdź na sklep.infor.pl

Wstęp

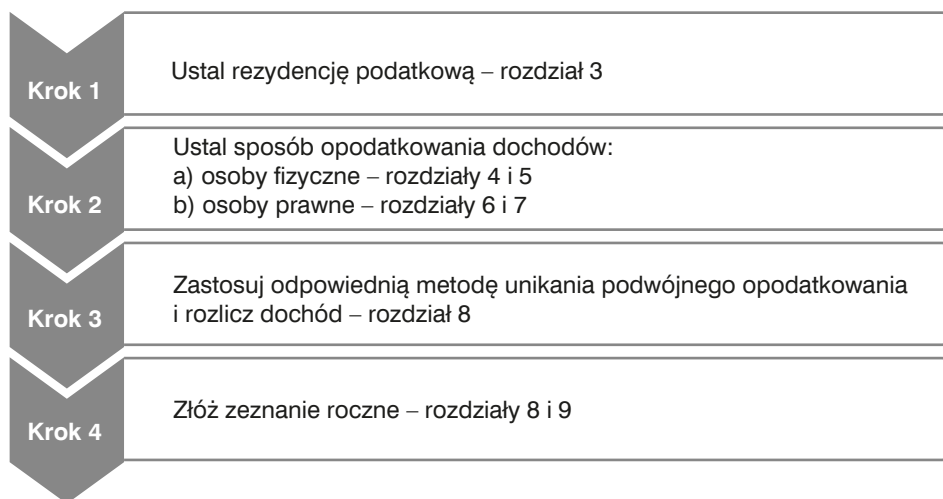
Administracja skarbowa sukcesywnie upraszcza proces rocznych rozliczeń, rozbudowując funkcjonalności systemu e-podatki. Dzięki temu wielu podatników może skorzystać z gotowych, automatycznie wygenerowanych zeznań. Niestety, udogodnienia te nie obejmują osób uzyskujących dochody z zagranicy. Ponieważ polski fiskus nie posiada automatycznej wiedzy o zarobkach uzyskanych poza krajem, obowiązek ich wykazania oraz prawidłowego przeliczenia na złotówki spoczywa w całości na podatniku.

Sytuację komplikują niekorzystne zmiany w przepisach, w tym drastyczne ograniczenie ulgi abolicyjnej. Choć formalnie ulga ta nadal istnieje, jej zakres został tak zawężony, że w praktyce przestała pełnić swoją funkcję ochronną. Skutkuje to znacznym wzrostem obciążeń podatkowych dla polskich rezydentów zarabiających w krajach, z którymi obowiązuje metoda proporcjonalnego odliczenia.

Istotnym czynnikiem jest również Konwencja MLI, która zmodyfikowała ponad połowę obowiązujących umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. W wielu przypadkach korzystną dla podatników metodę wyłączenia z progresją zastąpiono mniej opłacalną metodą odliczenia proporcjonalnego. Zmiana ta objęła już umowy m.in. z Estonią i Hiszpanią (od 2023 r.), Meksykiem, Rumunią i Bułgarią (od 2024 r.), a od 2025 r. także z Tunezją.

Niniejszy poradnik ma na celu przeprowadzenie Państwa przez gąszcz przepisów dotyczących dochodów zagranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem skutków ograniczenia ulgi abolicyjnej oraz wpływu Konwencji MLI. Omówimy zasady ustalania rezydencji podatkowej – w tym zmianę miejsca zamieszkania jako metodę optymalizacji podatkowej – oraz szczegółowe reguły opodatkowania poszczególnych kategorii dochodów. Całość została wzbogacona licznymi przykładami praktycznymi, które ułatwią zrozumienie mechanizmów międzynarodowego prawa podatkowego i samodzielne przygotowanie zeznania.

Schemat 1. Rozliczanie dochodów zagranicznych krok po kroku

1. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania – kogo dotyczą

W sytuacji gdy na dochód lub majątek uzyskiwany z tego samego tytułu, przez tego samego podatnika, w tym samym okresie zostają nałożone takie same lub podobne podatki przez dwa państwa, mamy do czynienia z podwójnym opodatkowaniem. Zjawiska takie są oczywiście bardzo szkodliwe, dlatego zainteresowane państwa stosują środki, które mają za zadanie zapobiegać powstawaniu tego typu zjawisk lub niwelować ich skutki. Środki te znajdują się w dwustronnych umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania (dalej również jako: UPO).

Zasady zawarte w UPO rozstrzygają, w jaki sposób należy opodatkować dochód lub majątek, który osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym państwie osiąga w drugim umawiającym się państwie.

Zgodnie z Konstytucją umowy międzynarodowe, po ratyfikacji i ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, stają się powszechnie obowiązującymi źródłami prawa. Stąd też umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, które Polska zawarła z około 90 krajami, są stosowane bezpośrednio w celu rozstrzygnięcia, w jaki sposób należy opodatkować dochody zagraniczne. Oznacza to, że mamy zawarte umowy niemal z połową państw świata: z większością państw europejskich, Ameryki Północnej i Azji. Stosunkowo mało umów Polska ma zawartych z państwami Afryki i Ameryki Południowej (nie mamy np. umowy z Argentyną).

WAŻNE! Umowy międzynarodowe, po ratyfikacji i ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, stają się powszechnie obowiązującymi źródłami prawa.

4.1. Warunki opodatkowania dochodów zagranicznych w Polsce

Wynagrodzenie osoby mającej miejsce zamieszkania w Polsce, otrzymywane za pracę najemną wykonywaną w drugim państwie, będzie podlegało opodatkowaniu tylko w Polsce, jeżeli zostaną spełnione łącznie trzy warunki:

- a) pracownik przebywa w drugim państwie przez okres lub okresy nieprzekraczające łącznie 183 dni w okresie dwunastu miesięcy rozpoczynającym się lub kończącym w danym roku podatkowym, i
- b) wynagrodzenie jest wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim państwie, i
- c) wynagrodzenie nie jest ponoszone przez zakład, który pracodawca posiada w drugim państwie.

Regulacje te wynikają z Modelowej Konwencji OECD w sprawie podatku od dochodu i majątku – stąd zapis w takiej właśnie wersji znajduje się w większości umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartych przez Polskę.

Jeżeli zostaną łącznie spełnione powyższe trzy warunki, to wynagrodzenie pracownika pracującego za granicą, a mającego miejsce zamieszkania w Polsce, będzie podlegało opodatkowaniu tylko w naszym kraju. Nie dojdzie wówczas do konieczności stosowania metod unikania podwójnego opodatkowania, ponieważ jedynym państwem mającym prawo opodatkowania takiego dochodu będzie państwo rezydencji (zamieszkania podatnika). Jeżeli więc będą spełnione wszystkie wskazane warunki, to taki zagraniczny dochód osoby mającej miejsce zamieszkania w Polsce będzie podlegał opodatkowaniu w naszym kraju na takich samych zasadach jak dochód krajowy (czyli według skali podatkowej).

Wspomniane trzy warunki mogą zostać spełnione jednocześnie wyłącznie w przypadku pracowników delegowanych przez swojego pracodawcę do innego państwa. Wskazuje na to pkt b, zgodnie z którym *wynagrodzenie jest wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim państwie*. Mówimy więc o sytuacji, gdy np. polski pracodawca deleguje swojego pracownika do innego państwa (w którym nie ma siedziby ani miejsca zamieszkania).

Jeżeli nie zostanie spełniony jeden czy więcej z powyższych warunków, wynagrodzenie pracownika będzie podlegało opodatkowaniu w tym kraju, w którym praca była wykonywana (a w państwie zamieszkania poprzez zastosowanie właściwej metody unikania podwójnego opodatkowania). Tak więc zarówno pracodawca, jak i pracownik powinni przeanalizować dokładnie warunki pracy za granicą, by umieć określić, w którym kraju należy płacić zaliczki (podatek) od dochodów z pracy na terenie innego kraju.

Omówmy więc z osobna każdy z trzech warunków, które muszą zostać spełnione łącznie, by wynagrodzenie delegowanego pracownika podlegało opodatkowaniu w Polsce.

4.1.1. Okres pobytu pracownika za granicą

W większości przypadków dotyczących delegowania pracowników za granicę o miejscu opodatkowania wynagrodzeń będzie decydował okres pobytu pracownika za granicą.

Zauważmy, że w przepisie mowa jest o okresie (lub okresach) pobytu – a nie okresach wykonywania pracy. Oznacza to, że bierzemy pod uwagę wszystkie dni, które pracownik spędził w danym państwie, również dni wolne od pracy (np. weekendy, urlopy, zwolnienia chorobowe).

WAŻNE! Wynagrodzenie będzie podlegało opodatkowaniu za granicą, jeżeli okres pobytu przekroczy 183 dni.

Komentarz do Modelowej Konwencji OECD, w oparciu o który należy dokonywać interpretacji umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, w prosty sposób określa, jak należy liczyć okres pobytu pracownika w drugim kraju. Otóż aby ustalić liczbę dni pobytu w drugim kraju, należy liczyć „dni fizycznej obecności” – pracownik jest obecny w danym kraju albo nie jest w nim obecny. Należy więc brać pod uwagę następujące elementy: część dnia, dzień przybycia, dzień wyjazdu i wszelkie inne dni spędzone w danym państwie (weekendy, urlopy, dni choroby itp.).

Przykład 21

W praktyce należy przyjąć, że pierwszym dniem pobytu pracownika jest dzień, w którym przybywa on do danego państwa. Jeżeli na przykład samolot pracownika ląduje na terenie danego państwa o godz. 23, to należy uznać, że to jest pierwszy dzień pobytu pracownika w tym państwie (bez względu na fakt, że była to jedynie godzina z tego dnia). Analogicznie, ostatnim dniem pobytu jest dzień, w którym pracownik opuszcza terytorium danego państwa (jeżeli więc jego samolot startuje o pierwszej w nocy, to również należy uznać, że był to ostatni dzień pobytu pracownika w danym państwie).

W najnowszych umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania (przede wszystkim tych zawartych lub renegotjowanych po 2000 r.) okres, który bierze się pod uwagę, to dwanaście kolejnych miesięcy, których początek lub koniec przypada na dany rok podatkowy.

W starszych umowach występuje zapis, zgodnie z którym okres 183 dni nie może zostać przekroczony w ciągu danego roku podatkowego.

Przykład 22

W polsko-chorwackiej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania warunek określony w lit. a ma brzmienie: *odbiorca przebywa w drugim Państwie przez okres lub okresy nie przekraczające łącznie 183 dni podczas danego roku podatkowego*. Podobny zapis mamy również w polsko-francuskiej umowie (podpisanej w 1975 r.).

Jeżeli w umowie jest mowa o 183 dniach w ciągu roku, to zapis taki jest stosunkowo prosty do zinterpretowania: liczymy po prostu liczbę dni, które w danym roku podatkowym pracownik spędził w danym kraju. Jeżeli było ich więcej niż 183 w danym roku, to wynagrodzenie pracownika za okres lub okresy pobytu w danym kraju podlegają opodatkowaniu w tym państwie – oczywiście przy założeniu, że pozostałe dwa warunki są również spełnione.

Przykład 23

Pan Józef w 2025 r. był delegowany przez swojego polskiego pracodawcę do Francji. Pracodawca ma siedzibę w Polsce, nie posiada zakładu na terenie Francji. Pan Józef przebywał w tym kraju w następujących okresach:

- 1 stycznia – 31 marca,
- 1–31 lipca,
- 1 września – 31 października,
- 1–20 grudnia.

Okresy pobytu pana Józefa we Francji przekroczyły w 2025 r. 183 dni. W związku z tym jego wynagrodzenie przypadające za okresy pobytu we Francji podlega opodatkowaniu w tym kraju.

Państwa należące do OECD (czyli również Polska) uznały, że zapis o roku podatkowym może sprawić problemy interpretacyjne w sytuacji, gdy rok podatkowy umawiających się państw nie jest identyczny. Ponadto może on prowadzić do unikania opodatkowania w drugim kraju na przykład poprzez wyznaczanie okresu pracy na przełomie roku. Przykładowo pracownik pracujący w drugim kraju od 15 lipca do 15 czerwca roku następnego nie podlegałby opodatkowaniu w tym kraju, mimo że przepracował w nim 11 miesięcy.

Może to również prowadzić do różnych zasad opodatkowania pracowników tylko ze względu na to, w których miesiącach przebywali w drugim państwie.

Stąd też w Modelowej Konwencji OECD w roku 2000 zmieniono brzmienie tego warunku. Przyjęto, że okres 183 dni pobytu w danym państwie będzie się badał w okresie kolejnych 12 miesięcy.

Taki zapis oznacza, że pod uwagę należy brać wszystkie możliwe kolejne dwunastomiesięczne okresy, nawet okresy, które do pewnego stopnia pokrywają się z innymi. W praktyce można powiedzieć, że jeżeli w dowolnie wybranym okresie 12 kolejnych miesięcy okres (lub okresy) pobytu pracownika w drugim państwie przekroczył

Przejdź na sklep.infor.pl

